СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXII. Ч. 243. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 17. жовтня, 1924. VOL. XXXII. No. 243. Jersey City, N. J., Friday, October 17, 1924. THREE CENTS

Вся Америка захоплена летом німецького воздушного корабля.

ВАШИНГТОН, 15. жовтня. — Всі політичні справи, навіть наближаючіся президіяльні вибори, навіть візита наслідника англійського престола, зійшли з першого пляну американського життя. Всі просто ґазети говорять передусім про приїзд німецького кермовного бальона „Зі-Ар-Трі". Серед загального шуму подиву для німецьких летунів та інжинерів не чути навіть крику політичних аґітаторів.

На німецьких летунів, що прилетіли з кораблем, посипалися з усеї Америки конґратуляції. Президент Кулидж собі поспішив за Америкою з ґратуляційною телеґрамою, в якій підносить лет воздушного великана не лишень як небувалу пригоду, але як епохальний здобуток, який доказує можливість і вартість далеких летів для торговельних відносин. Він підчеркує також зручність німецьких інжинерів у будові й кермованню бальона. Він підчеркує наконець вагу лету для привернення мирових відносин межи Німеччиною та Злученими Державами.

Німецькі інжинери довели бальон до ганґару (шопи) у Лейкгерсті без пригоди. Офіціяльно, однак, корабля ще американському урядови не віддано. В тій справі має сими днями відбутися вперед конференція межи Німцями та Американцями.

НІМЕЦЬКИЙ БАЛЬОН НА АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗЕМЛИ.

ЛЕЙКГЕРСТ, Ню Джерзі, 15. жовтня. — Німецький бальон „Зі-Ар-Трі" прибув сюди нині о 9 годині 55 мінут рано, переїхавши свою дорогу з німецького Фрідріхсгафена за 81 годину.

Корабель осів на суші без пригоди.

ЛА ФОЛЕТ ОСУДЖУЄ ВОЄННУ ПОЛІТИКУ ВИЛСОНА.

СТ. ЛУИС, Мезури, 15. жовтня. — Поступовий кандидат Ла Фолет критикував тут остро покійного американського президента Вилсона за його воєнну політику, головно за те, що він покинув політику невтральности (безсторонности) та пішов до війни.

ДЕЙВИС ОБІЦЮЄ ПОКІНЧИТИ ВОЄННУ КОРУПЦІЮ.

СПРИГФІЛД, Илинойс, 14. жовтня. — Демократичний кандидат Дейвис пообіцяв у своїй промові, що він за два роки після свого вибору покінчить з останками воєнних надужить в американськім уряді.

РЕПУБЛИКАНЦІ ЗАНЕПОКОЄНІ ПОСТУПОМ ЛА ФОЛЕТА.

ЛОС, АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія, 15. жовтня. — Републиканські ґазети висказують неприємне счудуванне з приводу великих демонстрацій, які населенне сього стейту урядило поступовому кандидатови на віцепрезидентуру, сенаторови Гвілерови.

Вони зазначують як несподіваний факт, що учасники віча в сьому місті заплатили півосьма тисяча долярів за право вступу на галю, щоби почути Гвілера.

ЖІНКА КАНДИДАТКОЮ НА УРЯД ПО СВОІМ ПОКІЙНІМ МУЖУ.

ШЕЙН, Вайоминґ, 14. жовтня. — Демократична стейтова конвенція проголосила своїм кандидатом на уряд ґубернатора стейту паню Рос, вдову по ґубернаторі Росі, котрий помер недавно на 2 роки перед кінцем каденції свого уряду.

ПЕТИЦІЯ ПРОКАЖЕНИХ.

ВАШИНГТОН, 15. жовтня. — Сюди приїхав Вілярд Контілевер, член кольонії для прокажених у Карвилі, в стейті Луисіяні, щоби предложити урядови зажалення проти кривдження прокажених.

Уряд приняв петицію і задержав делеґата, поки не дістане дозволу на поворот хорого до кольонії. На такий перевіз потреба дістати спеціяльний дозвіл від урядів усіх стейтів, через котрі він має переїздити.

РУХ У ФАБРИКАХ У ВЕРЕСНИ.

ВАШИНГТОН, 15. жовтня. — Обчислення департаменту праці показують, що в місяцю вересни роботи поправилися були в промислах шевськім, ткалнянім, добуванню вугля, оброблюванню зеліза, виробі шкла та оброблюванню дерева. Погіршення слідно було в стейті Мисуре.

СТРАЙК КАДЕТІВ.

КЛЕМСОН КАЛЕДЖ, Савт Каролайна, 15. жовтня.— Коло 500 студентів сеї військової школи вийшло на страйк, щоби примусити заряд школи приняти назад одного студента, котрого викинено за те, що він мав напитися горівки.

МОЛОДІ РОЗБІЙНИКИ.

ШИКАҐО, Илинойс, 15. жовтня. — Місцева міська поліція приписує цілий ряд рабунків банді, зложеній з 5 хлопців, яких нині арештовано, а з котрих найстарший має 18 літ.

Мали вони допуститися понад сто рабунків в Шикаґо й околиці. Межи инчим вони мали напасти на один банк та забрати з нього 4,000 долярів.

БОЛЬШЕВИЦЬКОГО УРЯДУ НЕ МОЖНА ПОЗИВАТИ В АМЕРИКАНСЬКИЙ СУД.

ВАШИНГТОН, 15. жовтня. — Найвисший Суд Злучених Держав відкинув позов М. Вульфсона й Спілки з Ню Йорку проти большевицького уряду в Москві. Американський уряд не визнав большевицького уряду, а тим самим його не можна пізвати в Америці без згоди московського уряду.

Вульфсон позивав за товарі, забрані большевиками.

АМЕРИКА ЗАБИРАЄ ОСТРОВ НА ПІВНОЧИ.

Ном, Аляска, 15. жовтня — Американські моряки вивісили американський прапор на острові Геролд, що лежить недалеко від острова Врангеля, які недавно захопила для себе Росія.

ПРО СЛОВА ЛИНКОЛНА.

Абраґам Линколн у своїй ґеттисбурській промові в 1866 р. сказав такі памятні слова: „Правительство народу, через нарід і для народу не згине на землі".

Коли хто подає сі слова, то все, яко Линколнові ориґінальні. А тимчасом показується, що се стара фраза, яку Линколн мусів читати або чути і присвоїти собі свідомо, або несвідомо та включити її до своєї памятної промови.

Таких самих слів ужив грецький політик Клеон 400 літ перед Христом в Атенах.

Потому відомо, що тої самої фрази вжив тому майже 500 літ Анґлієць Джан Виклифф.

Відтак в 1830 році ужив тих слів Швайцарець Шінц.

І навіть в Америці перед Линкольном вжив таких слів Теодор Паркер.

ЗЛУКА ДВОХ КАНАДІЙСЬКИХ БАНКІВ.

Два канадійські чартеровані банки Стендерд Бенк оф Кенада і Стерлінґ Бенк оф Кенада оповістили 1. жовтня свою злуку, на яку дістали одобренне федерального міністра фінансів. Банки будуть тепер провадити бизнес під іменем Стендерд Стерлінґ Бенк оф Кенада. На підставі умови дві акції Стендерд Бенку мають таку саму вартість як три акції Стерлінґ Бенку. Оба Банки мають 240 галузей, а 85,040.000 дол. засобів.

УКРАЇНСЬКИЙ РАДІЯКОНЦЕРТ.

Дня 17 жовтня, (пятниця) о год. 8.30 вечером, на радіостації, W C X Detroit Free Press, хор українського „Бояна" в Дітройт, Миш., дасть концерт в пяти частях. В І-ій части будуть виконані церковні пісні укладу Бортнянського, Вербицького, Седляка, Чайківського і інших. (Двайцять дві мінути). В другій части (чотирнайцять мінут), відспіває панна Марія Білан сопранове сольо, кілька українських народніх пісень і одну англійську „I love that little cottage". Третю часть заповнять мішаний і мужеський хор відспіванєм українських народніх пісень укладу Лисенка, Давидовського, Ніжанковського, Вербицького і инших. (Двайцять вісім мінут). В четвертій части відспіває п. Михайло Федитник (бас) по українськи „Уже забуті", Деймчинського і по німецьки баляду Шумана „Die zwei Grenadiere" (Десять мінут). Пята часть призначена на американські пісні, як „Silver threads among the Gold" (сопранове і барітонове в супроводі мішаного хору). Денкса „Nearer my God to Thee" а о скільки ще стане часу „Love's old sweet song" і закінчить програму українським і американським гимном. перед концертом виголосить пятимінутовий відчит про Україну і українську пісню (по англійськи) тутешній адвокат п. Йосиф Чарновський.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Стефан Янович.

У Шикаґо помер дня 6. жовтня в 59-ім році життя Стефан Янович. Він був родом з Галичини, теребовельського повіту, син судді. В старім краю покінчив він учительську семінарію. В 1884 р. І. Волянський спровадив його до Америки. В Шенандоа він помагав о. Волянському в народній церковній роботі.

З почтку служив він за формена і клерка в сторі ґросерійнім, пізнійше і сам заложив собі ґросерню.

В році 1892 Стефан Янович перенісся до Шикаґо; тут працював тяжко фізично, поки не дістав заняття в маґістраті, яко книговодець. Тоді записався він на вечірний правничий курс. Покінчив його в році 1896 і від того часу займався адвокатурою аж до смерти.

Покійний брав все живу участь на полі народнім і церковнім. Причинявся багато своєю працею до заложення і будови церкви в Шенандоа, Маганой Сіти, Кингстоні, Вілкс бери та Плімавнт, Па. Він був першим орґанізатором і членом шикаґівської церкви св. Николая і громади.

Покійний полишив одного сина.

Його похорони 9. с. м. у церкві св. Петра і Павла правили оо. Сімонович, Тарнавський, Продан, Волкай при участи членів українських товариств, передівсім українського Клюбу і Січи.

ЗАРОБОК МОНИТОБИ НА АЛЬКОҐОЛЮ

Дохід канадійської провінції Манитоби з першого року торговлі алькоголічними напитками виносить приблизно 1.200.000 дол. При поділі того доходу місто Виннипеґ дістане, як свою пайку 175.000 дол. Виннипеґ має дістати 34 процент зі суми яка має бути поділена між муніципалами провінції.

ЗЕЛІЗНИЙ ГРАД ВИЯСНЕНИЙ.

Монтреальська поліція накінець дослідила жерело зелізного граду, який там порядно налякав кілька родин. Показалося, що в одній фабриці звільнилася циркулярна пила й розкидала зелізні плішки котрими була прикріплена.

ПАРИЖСЬКА СЕНЗАЦІЯ.

Парижський націоналістичний щоденник „Ліберте" поміщує сензаційну вістку, що несповна перед двома тижнями появилися нічю над Парижем німецькі літаки, які кружляли над містом в висоті 500—600 м. Та сама ґазета впевняє, що французький уряд одержав про це офіціяльне звідомлення але хоче цілу справу затушувати. Фаховці впевняють, що з висоти 500—600 м., можна з повною докладністю зняти розклад освітленого міста

ЗАОСМОТРЕННЄ ЕМЕРИТІВ.

Польська рада міністрів рішила признати емеритованим державним службовикам та військовим з заборчих держав, взглядно вдовам і сиротам по них, о скільки вони відійшли в стан спочинку перед 20 літами служби, 75 прц. заосмотрення, яке передбачується для польських емеритів.

ПОЛЬСЬКІ ПОГРАНИЧНИКИ ЗАСТРІЛИЛИ УКРАЇНСЬКОГО СТАРШИНУ.

З Ужгорода подають відомість, що польська гранична сторожа застрілила сотника УГА, **Шматеру,** який пробирався через Карпати з еміґрації до Рідного Краю.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ ЩО

Злучені Держави дістали найбільший воздушний корабель у світі, зроблений в Німеччині, згідно з умовою мира у Версайлу? Чи Ви знаєте, що Гелмар турецькі цигаретки пановані у картонові пачки, які хоронять їх від ломанняся, підчас коли инші пакуються у вязки? Міліони курців змінили на турецький тютюн, а в сім мусить бути причина.

Московські большевики віддають нюйорському капіталістови богатства Грузії.

БЕРЛІН, 15. жовтня. — Московські большевики годяться віддати нюйорському банкирови В. А. Гаррименови копальні манґанцевої руди в Грузії для виключного визискування протягом 20 літ.

Через те Герримен контролював би сталевий промисл в других державах, бо Грузія се головне світове жерело манґанця, а без манґанця не можливий виріб сталі.

З уваги на се запротестували проти сеї виключної концесії для нюйорського міліонера правительства Анґлії і Німеччини, держав, де найбільша в Европі продукція сталі.

Московське большевицьке правительство заявило, що воно не буде зважати на сі протести, якщо тільки Герримен вспіє спонукати вашинґтонське правительство, щоби правно признало советський уряд.

Московські большевики в Грузії годяться з волею московських большевиків, з Кремлі про віддачу Геррименови монополю на манґанцеву руду в Грузії.

ФРАНЦІЯ ПРИЗНАЄ БОЛЬШЕВІЮ.

ПАРИЖ, 15. жовтня. — В тутешніх урядових кругах запевняють, що французьке правительство признає в пятницю, 17-ого с. м., російське советське правительство.

ДАЄ ОСТРОВ ДЛЯ ЛІҐИ.

РИМ, 15. жовтня. — Тутешні ґазети пишуть, що премієр Муссоліні хоче, щоб Італія дала остров Капрі для Ліґи Народів, щоб вона дозволяла там жити для лічення і покріплення здоровля ученим і писменникам ріжних націй.

Остров Капрі лежить біля берега Італії недалеко міста Неаполю (на південь від Риму).

Остров Капрі відзначується прородною красою, а море кругом нього відоме своєю синявою.

Там жили в давньому римські цісарі Авґуст і Тиберій. Останки їх палат осталися досі.

Перед війною жив там український писменник Михайло Коцюбинський і російський Максим Ґоркий (Алексій Пешков).

РОЗБИВАЮТЬ СЕРБСЬКО-ХОРВАТСЬКУ ЗГОДУ.

ВІДЕНЬ, 15. жовтня. — З Білгороду, столиці Сербії, повідомляють, що сербсько-хорватське порозуміннє розбилось.

Провідник Хорватів Стефан Радіч домагався, щоби правительство Югославії розпустило половину армії, але сьому спротивилась сербська тайна військова орґанізація „білої руки" і сим спротивом розбила угоду.

МОСКАЛІ ГОТОВИЛИ ЗАМАХ НА ЕСТОНІЮ.

РЕВАЛЬ, столиця Естонії, 11. жовтня. — Естонське правительство увязнило тут комуністів і перевело ревізію в їх домівці, яка виявила, що вони були у змові з турецькою російською місією. Вони разом приготовляли комуністичний переворот в Естонії. Для сього навіть доставлено їм тайком оружя з Росії. Колиб переворот був удався, то вони хотіли оголосити „злуку" з Росією і для „злуки" вже було готове російське червоне військо, котре мало перейти границю і захопити Естонію під владу з Москви.

РУМУНІЯ ВВОДИТЬ НОВИЙ КАЛЄНДАР.

БУКАРЕШТ, столиця Румунії, 15. жовтня. — Вчера понехано в цілій Румунії старий Юліянський календар, а введено новійший Григоріянський календар.

Ві учера всі церковні свята в Румунії будуть по Григоріянському календарі.

ТЮРМИ В БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ ТЮРМІ НАРОДІВ.

МОСКВА, 15. жовтня. — Большевицький комісар судівництва подав сьогодня до прилюдного відома, що тепер в Московщині (Росії) є 72,000 осіб у вязницях.

З них 43,000 відсиджує кару за кримінальні й інші провини, 26,000 вижидає на розправи, а 3,000 вижидає на засланнє.

Се лиш у самій Московщині сидить в тюрмах 72,000; про тюрми в інших републиках СССР. (союза соціялістичних советських републик) комісар судівництва не зібрав числових даних.

Він зазначив, що большевицькі тюрми не мучать вязнів, але ведуть серед них комуністичну пропаґанду. (Значить, не завдають фізичних мук, лише душевні).

ЧОЛОВІК МІЖ СКАЖЕНИМИ СОБАКАМИ.

ЦАРГОРОД, Туреччина, 11. жовтня. — З Грузії повідомляють, що там відібрав собі життє большевицький комісар, член виконуючого комітету (ісполкома) в Грузії, Ґеорґадзе.

Він належав до слідчої комісії, що вела слідство проти повстанців і був одинокий в ній, що протестував проти розстрілювання невинних селян. Коли його протест не поміг, він відібрав собі життє.

ЧИСЛО РОСІЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

МОСКВА, 13. жовтня. — Тутешні ґазети повідомляють, що число всіх комуністів в СССР. виносить тепер 336,000.

НЕДОБІР МОСКВИ.

МОСКВА, 13. жовтня. — Сьогорічний недобір в буджеті міста Москви виносить 70 міліонів золотих рублів. Сей недобір більший від торічнього.

ТРОЦЬКИЙ МАЄ СУХОТИ.

ЛОНДОН, 13. жовтня. — З Росії повідомляють, що Леон Троцький занепав на туберкульозу. Лікарі радять йому знову їхати на Кавказ лічитись, але він не хоче.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ .75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. для У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

НА КОНҐРЕС!

Українські громади в Злучених Державах повинні взяти участь в недалекому конґресі Обеднання, який відбудеться в Филаделфії дня 28-ого с. м., і повинні живо заінтересуватись усіми справами, які будуть обговорені на сьому конґресі.

Минули ті часи, коли Українці обходились без загальних політичних зїздів. Тепер такий зїзд се конечна установа для обрахунку минулої праці і назначення програми праці на будуче. Від постанов того конґресу й участи загалу в його праці залежить дуже богато. Тому на нього звернені очі не тільки нашого загалу в Америці, але і нашого народу в старому краю.

Наші вороги — Ляхи і Москалі і їх слуги (наші кацапи-большевики) нашіптують Українцям через своїх аґентів, що їм „не треба політики, ані конґресів, ані Обеднання", та що ліпше гроші обернути на іншу ціль (може на податки для Польщі і большевиків?). Їх метою є викликати серед Українців ЗНЕВІРУ В СЕБЕ САМИХ і НЕОХОТУ ДО ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПРАЦІ. Колиб осягнули над Українцями сю „моральну" побіду. так тоді вже можуть зробити з ними все, що хотять. Тоді Українець стане оруддем в руках польських або московських заборців.

Але коли ворог не має доступу до душі Українця і не має сили її зломити, то всі його пляни знівечаться і пропадуть марне.

Тому Українці ніколи не повинні не тільки повторяти, **АЛЕ НАВІТЬ ДОПУСКАТИ ДО СВОЄЇ ДУМКИ**, підшептів ворогів, що їм не треба-політики (вороги дуже раді Українців у сьому виручити). Навпаки, треба і політики і конґресів і Обеднання. Треба, аби Обеднанне було сильне і на здорових підставах, щоб ворог своїм трійлом не міг його підкопати і знову тішитись два, три роки, що Українці розбиті і поволи піддадуться йому.

Ні, як безмірно слабші національности в Америці мають свої осередні політичні і філянтропійні організації, так теж і Українцям не вільно покидати своєї орґанізації, яка є овочем і дорібком довголітньої праці і досвіду.

Тож кличемо до всіх наших громад: Беріть участь в конґресі Обеднання в Филаделфії дня 28-ого с. м. і дайте йому своїм голосом сили і розмаху для дальшого буйнійшого життя і більшої праці у хвилі великої потреби нашого тепер бездольного рідного краю.

ВИХОВУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ НА СПІВВЛАСНИКІВ НАЙБІЛЬШОЇ СВОЄ-РІДНОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ. ЗАПИШІТЬ ЇХ ДО У. Н. СОЮЗА СЕЙЧАС.

ЗДВОЇМ ПРАЦЮ.

Касовий звіт Українського Народного Союза, що був поданий в орґані кілька днів тому назад, а котрого розгляд був поданий у вчерашнім числі, показує прекрасний маєтковий зріст нашої організації.

За те місячний звіт за вересень сього року показує, що в тому місяци приступило до Українського Народного Союза 89 нових членів та 88 нових дітий.

Не беручи під увагу ніяких умов, можна сказати, що се гарний добуток. Коли взяти під увагу, що вересень будь щобудь ще місяць гарної погоди, коли богато людий воліє вибратися на прохід, як говорити зі своїми сусідами та знакомими за організацію, то се навіть приріст, зовсім вдоволяючий.

Однак, ми не повинні вдоволятися таким приростом. Для слідуючих місяців такий приріст уже бувби зовсім за малий. Якби у місяцю жовтни ми потрафили приєднати теж лишень по 90 нових членів серед дітий і серед дозрілих, то се буде рішучо невдоволяючий приріст. У місяци жовтни хоч куди більше нагод для аґітації, як у літні місяці або вересневе „бабське літо".

В жовтни сього року до того є богато нагоди для стрічі, бож сьогорічні вибори американського президента дають таких нагод немало. Памятаючи при кождій стрічі з українськими іміґрантами на свою українську запомогову організацію, члени Українського Народного Союза можуть богато зробити для її скріплення.

Не треба теж забувати на гідне святковання ювилею 30-літного існовання Українського Народного Союза. Не можна сього існовання відсвяткувати краще, як через приєднанне до нього після сил своїх як найбільшого числа членів.

Збираймо свої сили до роботи та назбируймо нову силу для Українського Народного Союза.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.
ОРҐАНІЗУЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПРОМОВА Д-РА МАРІЯНА ГЛУШКЕВИЧА НА РОЗПРАВІ СЕЛЕЗІНКИ У ЛЬВОВІ

Звертаюсь до Вас, Панове Судді присяжні, на братській і буду говорити до Вас щиро. Буду промовляти до Вашого розуму, а не до серцця. Найбільшою цінностю людства є слово, при допомозі якого людина може зрозуміти людину.

Не люблю політичних процесів, не люблю їх яко людина і не люблю їх яко правник. Яко людина не люблю тої пересади, яку до них вводиться; не люблю того засліплення, з яким дві сторони його трактують. Яко правник, не люблю їх задля вживання у тих процесах деяких правничих мір, задля того поденервовання, яке в них панує, задля того неспокою, з яким їх трактується. Ви чули, як говорить прокуратор: „Відзі мі сен"... „дзівен сен, же", „запевням панув"... „длячеґо оно било так"... „так биць не повінно" і т. д. А всі сі вирази прокуратора свідчать, що в нього нема фактів, а є здогади, є припущення, є фантазія. Право то є така наука, що вимагає фактів, а не здоґадів; тих фактів тут саме й недостає. „Дай мені факти, дам тобі право!" — звучала староримська правнича засада. Так! Фактів треба. І тому саме я не люблю політичних процесів, бо в них оперується припущеннями, здогадами, а не фактами. В кождому процесі, а тим більше політичному, треба як найбільше спокою, а той спокій може бути тоді, коли правник розпоряджає фактами. І тому я буду старатись внести в сю справу як найбільше спокою.

Тут у тій салі було вже богато політичних процесів. І Ви, панове, чули і читали про те, що оборона заявляла. А вона перед 14. березня, 1923, все говорила, що тут є окупація, що за головну зраду польський суд судити не може. І фактично тоді не було ніодного засуду за державну зраду. Тоді і прокуратор і польська преса в один голос називали сі виступи оборони демонстрацією. Отже була чи не була окупація перед 14. березня 1923 р. А була, бо з тим погодилась і Польща, ратифікувавши в 1924 році Сан-жерменський договір. А польський визначний правник, проф. Цісвіцький пише про сю справу у тому дусі, що перед 14. березня, 1923, не могло бути мови про державну зраду у Сх. Галичині; не могло бути також мови про якенебудь право для Польщі до переводження виборів на тій території (оборонець читає текст).

Пересунулись тут перед Вами свідки, які зізнавали, що вони погоджувалися тоді з польською державностю на сій території. Ті люди казали, що заступають партію (мова про Лісковського). Алеж всі ми знаємо, що в тій їх партії немає більше як 4 до 5 осіб. І їх свідоцтва мали би бути доказом на щонебудь?!

Не люблю політичних процесів, що в них побідники судять побіджених. І ті що судять, ніколи не признають рації тим, яким судять. Побідники — се герої. Побіджені в їх очах — се бандити. Побідники все роблять згідно з правом, побіджені — се анархісти, се звичайні злочинці, се самозванці і т. д. Право все проти побіджених. І тут знаменито дасться примінити старо-римська засада про те, що „si duo faciunt idem, non est idem". (Коли двох робить тесаме — се не тесаме).

Ось я вам се докажу на прикладі. Є маленький народ Грузини і є край, що зветься Грузія. Грузія повстала тепер проти большевиків. Ное Жорданія сидить в Парижі і каже, що він є головою національного грузинського уряду.

Рада міста Варшави тому кілька днів вислала тому Жорданії привіт і гроші. А прецінь Грузія бореться проти законної там тепер большевицької влади, а прецінь Жорданія є в Парижі на еміґрації. Але для Ради міста Варшави Грузини — се герої, а Жорданія не самозванець.

А тут судять за те, що цілий народ боровся за волю, за своє право до волі; судять за те, що провідники того народу самозванці, бо стояли **на чолі 200-тисячної армії**, а потім були від 1920—1923 р. у Відні. Акт обвинувачення каже, що у Сх. Галичині від 1919—1922 р. був би спокій, якби не ті самозванці на еміґрації.

Та невже ті польські відділи, що в 1914 р. вирушали до боротьби проти московського царату, були також самозванці? Невже вони були також бандити? Невже всі ті польські повстанці з 72, 92, 31, 63 і 1905 років були також бандитами, самозванцями і саботажниками тому, що їх гнала велика ідея на смерть за те, щоби здобути красше право, щоби виборoти волю для свого народу? Невже Греки стратили право до Константинополя тому, бо його забрали їм Турки ще 1453 р.? Та невже воно так? Ні! Греки донині мріють про те, щоб віднискати Константинополь, що впав у турецькі руки саме тоді, коли в польські руки впала Сх. Галичина. А Шлеск? **Що-ж зі Шлеском? Він же 700 літ, отже значно довше від Константинополя і Сх. Галичини, належав до Німців.** Отже значило би, що Польща не мала до нього ніякого права. А вона його дістала, вона за нього боролась, а помагали їй у сій боротьбі й українські козаки з армії Петлюри. Так „Раз сьньоне мисьлі ніґди юж не зґаснон".

В спорі двох народів ніколи один другого не розуміє. Народ розуміє тільки сам себе. Тільки він має слушність, а другий ніколи. А є між Поляками такі, що є іншої думки. Світлий польський вчений Бодуен де Курте сказав: „Найсьветнейше звиценства народове не сон варте лез едней вдови". На жаль таких людий мало.

Не люблю політичних процесів також тому, що в них забувається на те, що було. Ось у Сх. Галичині зібралась **200-тисячна армія,** що боролася з Поляками, що проливала свою кров. **Чи міг той, що стояв на чолі армії, що репрезентував ті ідеї, за які вона боролась, бути самозванцем?** І дивно, що **чим близші два народи, тим меньше вони себе розуміють.**

На початку тої війни, член польського уряду Дашинський писав до Поляків у Сх. Галичині та на Україні: „Взивам Полякув зе Всходней Ґаліції до покойовеґо залатвеня справи". Чи послухав хто того голосу? Тепер відіграє більшу ролю у боротьбі двох народів запах нафти і кольор чорного угля від високих ідей та ідеалів.

Засадою 19-ого століття в судівництві була девіза: „Суд нехай буде правий, лагідний і скорий!" Дня 13. лютого, 1924, зголосився обвинувачений до суду. До дня розправи переслухано за сім місяців аж 3-ох свідків. Були переслухані Лісковацький, Яцків і Третяк. За той час було на світі три революції; вони закінчились. Полагодила Европа справу Рурщини. Заключено лондонський договір з большевиками. Полагоджено богато, богато справ. Перемінили люди свої погляди. Із завзятих ворогів стали деякі люди приятелями большевиків. За той час змінилось богато урядів; змінилось богато режімів. А др. Селезінка сидить тай сидить. Чекає суду тай чекає. Не бачить ясного сонця і не бачить. І чомуж він так довго чекає? — Бо переслухують аж трох свідків! „Горе побідженим" — казали колись Римляни! — „Лежачого не бють", каже наша народня пословиця. Тут грає велику ролю пімста, а пімста, то така потвора, яку треба споживати в дуже холодній воді" — каже італійська пословиця.

Приніс прокуратор фіру актів сюди не тому, щоби щось доказати, бо нічого не доказав, а на те, щоби вашу совість настроїти до засудження. На голову Селезінки 7 місяців стягали акти в усіх [illegible] від Збруча аж по Сян.

А ті свідки? Що за страшні свідки! Візьмім Лісковацького! Великий патріот — як він казав — патріот, що йшов слідами Добрянського і Наумовича. Але в тійсамій самі Наумовича судили і засудили в 1881 р. за симпатії до Росії. Той засуд то була помилка! А в політичних процесах все є помилки. І тому не люблю тих процесів. Не люблю їх. Бо ось представте собі того старого чоловіка Лісковацького, того патріота, що казав своїм виборцям голосувати на вісімку при виборах. На вісімку! Чуєте?, — щоби підчеркнути свої мирολюбні настрої до Поляків! Представте собі також польського патріота, що за царських часів казав своїм виборцям у Польщі голосувати на лісту Пуришкевича!

Не люблю тих процесів. Але піднявся я тепер оборони, не тому, щоби той процес був милійший від інших, а тому, бо захопив мене акт обвинувачення своєю майстерною конструкцією. Він сконструований прекрасно. Він творить собою чарівну „фата морґану". Прокуратор, де було треба, там щось пропустив; де було треба, то додав, а декуди здогадався і з того вийшла на причуд гарна „фата морґана". Що воно так є, постараюсь доказати. Ось наприклад: У відомій відозві диктатора Петрушевича до населення Сх. Галичини в справі виборів до польського сойму є таке місце: „Ті зрадники народу не можуть безкарно оглядати сонця Божого". А прокуратор в акті обвинувачення пропустив слово „безкарно" і з того вийшло зовсім що інше. Вийшов зазив до вбивства. Далі у відозві: „погорда народу нехай спаде на них". Прокуратор се зовсім пропустив. І вийшло, що тих зрадників має чекати не погорда, а смерть.

Акт обвинувачення закидує обвинуваченому головну зраду вчасі між 1919—1922 рр., коли тоді не могло бути мови про головну зраду, бо Сх. Галичина до Польщі не належала. Далі говориться, що др. Селезінка належав до Національної Ради і був міністром диктатора Петрушевича. А се все неправда! Свідки доказали, що др. Селезінка ніколи членом Національної Ради не був і ним яко військовий не міг бути. Не був він ніколи і міністром, а був начальником військової канцелярії диктатора, отже урядником що цілком сповняв виключно розпорядки диктатора. А др. Селезінка яко військовий і яко офіцир мусів виконувати всі накази диктатора. Він мав чим журитись. Його опіці були віддані всі ті війска, що містилися в таборах Чехо-Словаччини, і ті, що були в Австрії, і ті вдови та сироти по військових.

Акт обвинувачення каже, що боївки організовано з Відня. А се не правда! Бо тісамі зізнання Дзіковського, які прокуратор представив на розправу, виразно стверджують, що боївки орґанізувались у краю самі без інструкцій і без вказівок з Відня. А вся та гора актів, що її стягнув із Східної Галичини прокуратор, не містить ніодної згадки про Селезінку. Дзіковський стверджує, що в червні, 1922, відбувся зїзд військових орґанізацій з цілої Галичини і він рішив орґанізувати акти саботажу. Отже військова організація була вже давнійше і повстала самостійно без вказівок з Відня. Названо у відозві деяких людий зрадниками. Алеж такі зрадники є всюди, у кождого народу. Зрадники — се каналізаційні відвпливи народу, якими очищується народ. І нищити зрадників не каригідне! Бо що не каригідне в совісти, не може бути каригідним у карному кодексі. Наконець де є докази на автентичність тої противиборчої відозви. І чому лише вона тут між актами. Чому нема другої, яка була розліплена по мурах Львова і по цілій Сх. Галичині, а яка звучала: „Українці, наказую Вам усім ставати до виборчої урни! — підписав „Петрушевич". (відроблена Поляками). Котраж з тих відозв правдива? Коли правдива попередна проти-виборча, то неправдива ся друга за виборами? Значить, другу хтось підробив, сфальсифікував! А хто буде судити тих фальсифікаторів?

Прокуратор говорив, що між обома народами потрібний мир іі він вже настав. Тому треба совісно але строго карати всіх тих, що стоять на перешкоді того мира. Але він говорив і про ласку.

О, Боже, Вас сохрани, панове, від ласки. Тут не треба ласки. Обвинувачений її не хоче. Судіть після Вашої совісти! Маєте голову Селезінки! Як його голова вистарчить для того, щоб настав між народами мир, беріть її, не вагайтесь! Говорив прокуратор про мир. Я завидую тим, що глухі, бо вони не чують того мира, який панує між обома народами. Завидую сліпим, бо вони не бачать того мира. Завидую мертвим, бо вони не переживають того мира. Але як його голова дасть обом народам мир, беріть її! Я додам ще і свою, як що вона поможе мирови. Обвинувачений служив ідеї. А ідеї не побідиш. Можна когось убити; можна повісити, але ідея остає в душі народу; вона не видна. А боротися з невидимим не можливо.

„Не било щенсця в дому,
Бо го не било в ойчизне",

сказав поет. Так і в нашого народу, нема в нього щастя, бо весь він сповитий нещастем. Але нема його і в Польщі, бо нема саме того мира. Не ласки тут треба, а справедливого згідного з Вашою совістю вироку.

40-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ ЦЕРКВИ.

Сього року минає 40 літ від основання першої української католицької церкви в Америці, а саме церкви в Шенандоа, Па.

З того приводу о. Нестор Дмитрів приготовляє ювилейну книжечку.

Він просить всіх Українців, котрі знають які дані про початки церкви в Шенендо, Па., переслати їх йому на адресу: **Rev. N. Dmytrow, Box 182, Ramey, Pa.**

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Отсим повідомляєся усіх членів Укр. Громади в Савт Філаделфія, Па., що річний мітинґ Громади відбудесь в неділю, дня 19. жовтня 1924, о годині 4-ій пополудни у власнім домі, 610 Савт Амерікан ул. На сей мітинґ запрашаєся всіх членів, а також батьків тих дітий, котрі ходять до школи в Савті. 242-43

Теодор Грицей, предс.
Іван Юзьвяк, секр.

ЗДОРОВЛЄ НАЙБІЛЬШИЙ СКАРБ.

Кождий чоловік, богатий чи бідний є тої самої думки, однак звичайно люди оцінюють вартість здоровля доперва тоді, коли його стратили.

Узискати назад здоровлє не є легка річ - однак се є легше, як многі хорі люде собі нераз представляють.

Треба лишень іти з вислідами найновійшої науки і зрозуміти, що житєва сила знаходиться в самім організмі чоловіка, та що здоровлє є нічо инше, як лише правильне і повне ділане сеї житєдайної сили.



Тому хорі не повинні тратити надію, бо кождому отверта дорога до виздоровлення.

Чим хто скорше вдасться під опіку природних прав, тим скорше може надіятися побороти недугу.

Др. ОСИП МЕЛЬНИК придержуєсь в своїй практиці виключно сеї найновійшої науки і методи з найліпшими результатами, як вказують численні голоси самих хорих.

Офіс отвертий кождого дня
від 9-тої рано до 8-мої вечером
в неділі і свята від 10-ої до 1-ої поп.

На всякі письменні запити - відповідь відворотною почтою.

Dr. JOSEPH MILLER, D. C., Ph. C.

49 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.



Я користала з Ваших рад і вказівок в моїй недузі з найліпшим результатом.

Моя недуга тревала довший час і обявлялася в сильних болях голови, нервовости і загальнім обезсиленню на цілім тілі.

За кілька неділь Вашого старанного догляду — всі обяви моеї хороби зникли зовсім. Чуюся тепер дуже добре, інакшими очима дивлюся на світ, бо позбулася сих пригноблюючих вражінь, які переживають всі хорі люде.

Mrs HELEN KACHARABA

165 E. 96 St., New York City.



З правдивим вдоволеннєм сповняю мій обовязок супроти Вас, пане доктор, щоб Вам подякувати за Ваші старання і опіку в моїй слабости.

Ваша знаменита метода вже по місяцю привернула мене до здоровля, на якім я через довгий час западала.

Мій жолудок ділає вже добре, болі голови, коленє в крижах і в грудях уступили і не відчуваю в середині більше ніяких болів і троблів, які мені передше так дуже докучали.

Дуже хотіла-бим, щоб і инші женщини, котрі так терплять, як я терпіла — довідалися про Ваші успішні способи, тому можете оголосити сей мій лист, коли схочете.

Поздоровляю Вас зичливо

Mrs. Catherine Kraczkowska

26 Canal St., Jersey City, N. J.



З приятностю стверджую Вам в сій дорозі про знаменитий успіх, який Ви осягнули в застосованню Ваших метод зглядом мого синка Василя Балутянського.

В протягу місяця уживання Ваших природних способів (adjustments), скорчення і набренілости в коліні, через які мій син лиш з трудностю ходив — вже зійшли так, що хлопець може вже ходити свобідно і нормально.

Бажаю Вам найкращих успіхів в Вашій пожиточній праці

Mr. N. BALATIANSKI

152 Hopkins Avenue

Jersey City, N. J.

ГОЛОСИ ВИЛІЧЕНИХ

Від довшого часу в моїм домі завівся правдивий шпиталь — доктори і лікарства не переводилися, а найгірше, що те все не помагало.

По упадку з руштовання я стало западав на здоровлю: біль в крижах і жолудкові недомагання дуже мені докучали.







Моя жена Анна рівнож терпіла від довшого часу на всякі жіночі недомагання, а в додатку до цілої біди — наш син Василь підпадав дуже легко перестудженням, кашляв постійно і марнів раптовно.

Довідавшися про Вас — ми всі троє піддалися Вашим природним способам (adjustments), наше здоровлє почало дуже скоро поправлятися і сегодня Богу дякувати — я і жена і дитина чуємося цілком здорові.

В імени моеї жени і сина також в своїм власнім імени — складаю Вам велику подяку за все добре, що Ви для нас учинили.

Остаю з правдивим поважаннем

Mr. JOHN BOYCHUK

298 Union Av[illegible] Irvington, N. J.



Дуже гарно і щиро Вам дякую, пане доктор, що при Вашім догляді і опіці я знов стала здорова, як давнійше.

Застосовуючи Ваші природні методи через 27 днів — я позбулася неприємних плямочок, які зчаста виступали на моїм лицю і з них не осталo вже найменшого сліду.

Вам жичлива

Miss ANNA STAYKA

152 Hopkins Avenue,

Jersey City, N. J.



Посилаю Вам фотографію мого синка Беня Соколовского, який через місяць оставав в Вашій опіці і дякую Вам щиро за велику прислугу, яку Ви мені оказали, бо моя дитина вже зовсім виздоровіла завдяки Вашій методі і старанности.

Запаленє мігдаликів вже уступило, хлопець має повний і свобідний віддих і не храпле підчас сну глухо і глибоко, як передше, що прикро було слухати.

Також хлопчина відзискав давний добрий апетит і не терпить затвердження.

Враз з женою дякуємо Вам сердечно

Mr. STEVE SOKOLOWSKI

83 Hester St., New York City.



Я Вам дякую, пане доктор — за оказану мені поміч в моїй жіночій недузі.

Всім знакомим хорим жінкам Вас поручаю і мушу Вам сказати, що ті мої знакомі, що користали з Вашої знаменитої методи — є рівнож дуже вдоволені.

Виджу, що Ваші природні способи (adjustments) опираються на самій головній житевій силі у чоловіка, бо не приписуєте ані лікарств ані операцій.

Се найліпший спосіб поборювання і усування всякої хороби і найпевнійше веде до здоровля.

Остаю з поважаннем

Mrs TATIANA SHCZERBENA

635 E. 138 Street,

New York City.



Не маю для Вас слів подяки — пане доктор — за ту велику поміч, яку Ви дали мому синови Петрови.

Як грім з неба — впала на хлопця тяжка слабість.

Тратив з дня на день притомність і розсудок, якийсь дивний страх огортав його перед усім, в ночи зривався, кричав і плакав без причини.

Доктори казали віддати хлопця до шпиталю під обсервацію.

В правдивій розпуці я не знала, що робити — аж на рекомендацію доброї сусідки п. Татіяни Щербена прийшла з хлопцем до Вас.

Мушу признати, що Ваша природна метода є прямо задивляюча, бо хлопець по несповна місячнім уживанню Ваших способів (Adjustments) прийшов зовсім до давного здоровля.

Маю найбільше довіре до Вас і до Вашої цілющої методи і всім знакомим буду Вас поручати.

Вам дуже вдячна

Mrs. N. AUDIEWICH

631 E. 138th St., New York City.



Я хорував тяжко від 4 літ тому, коли прочитав про Вас в газеті — сейчас вибрався до Вас, до Ню Йорку, бо здоровлє чоловікови милійше над усе инше.

І не жалую сего, бо вже в протягу тижня мого побуту в Ню Йорку під Вашою опікою моє сильне коленнє в грудях і кашель уступили, віддих став свобіднійший та прийшов знов апетит до їдження, так що за сих кілька днів прибуло мені при моїй марноті — 6 фунтів ваги.

Вірю в Вашу методу, як в найліпший спосіб, що привертає хорому чоловікови назад здоровлє і силу.

Мушу вертати скоро в Пенсилванію, бо моя праця сего вимагає і я дуже вдоволений вже тим добрим результатом, що осягнув за сих кілька днів під Вашим доглядом. — Маю Вас все в вдячній памяти.

Mr. JOHN MAZUR

Aксroad, Pa.

R. D. 2. Coplay, Pa.



Прикре і тяжке життя кождої женщини, що недомагає на здоровлю. Я се досвідчила і знаю найліпше.

Сильні болі голови і жолудкові довели мене до такого душевного розстрою, що світ мені був немилий.

Я шукала ради і помочі всюди але надаремно.

Доперва Ваші природні способи мені помогли і принесли поміч.

Моя слабість тяглася від ряду літ, тож я сама не сподівалася, що зможу відзискати своє здоровлє в короткім часі, як се сталося — бо вже в протягу 3 місяців.

Я Вам дуже щиро і красно дякую за Вашу опіку і за Ваші спасенні вказівки.

Вас буду всім поручати, бо Ви на се заслугуєте

Mrs MARY GEDRICH

103 Allen Street,

New York City.



Сердечну вдячність маю до Вас, пане доктор — за Вашу велику прислугу мені.

Від довгого часу я терпів на ніс — безнастанно протікала товста теч. Лікарі приказали оперувати — однак і по операції нішо не поліпшилось.

Я вже мав піддатися другій операції, бо доктори не давали иншої ради — аж добрий мій приятель Джім Палета оповів мені про Вас.

Завдяки Вашим природним способам (adjustments) мені вже по пяти відвиднах у вас мені перестало ропити в носі а тепер чуюся зовсім здоров і маю вже свобідний і чистий віддих.

Також нога, з якої від удару кольбою карабіну, все протікала ропа — вже загоїлася і приходить до давної сили.

Щиро Вам вдячний

Mr. ALEX CHAHAN

640 E. 9 St., New York City.



7 останніх років були дуже тяжкі в моїм життю.

Через сі літа я терпіла на неуступчиві болі голови. Ні ходити, ні спати, ні їсти, бо крім болів голови — жолудок справляв мені також богато терпіння.

Скільки ріжних докторів я радилася і скілька ріжних лікарств спожила — сего вже сама не знаю. І все надаремно.

Щасливому припадкови завдячую, що довідалася про Вас, пане доктор.

Тепер доперва розумію силу Вашої цілющої методи, коли семилітню тяжку хоробу я поборола за два місяці під Вашим доглядом.

Оповідаю всім своїм знакомим про Вас, бо сама досвідчила, як добродійні є Ваші способи (adjustments) для хорих людий.

Mrs. FRANCES SOBOL

9 Allen St., New York City.



За радою моєї доброї товаришки п. Анни Бойчук, я удалися до Вас, пане доктор.

Николи передше не будабим вірила, що є на світі такі природні способи, при помочі котрих схорований чоловік чи женщина можуть відзискати своє здоровлє і силу без медицин і операцій.

Я мала коленнє в крижах з обох сторін, такоже болюче коленнє в околиці жолудка, яке мене мучило від кількох літ а притім я сильно терпіла в припадках, женщинам властивих.

Операція, якій я піддалася не принесла мені ніякої полекші і я попала в цілковиту зневіру.

Рада доброї товаришки привела мене до Вас і по 40 днях стосовання Ваших природних способів — я чуюся нині зовсім здорова та з приємностю сповняю всі свої домові праці.

Всім хорим жінкам буду Вас поручати

Miss PARASKEVA LEGEZA

298 Union Avenue,

Irvington, N. J.



Перед виїздом в контри хочу Вам виповісти слова моєї подяки за Вашу опіку, котрій завдячую відзисканнє мого здоровля.

Від двох послідних років стан мого здоровля був грізний. Безнастанні болі голови, жолудкові неправильности, часті воніти, коленнє в крижах, ослабленнє ніг — мучили мене страшно.

Сей стан хороби допровадив мене до такої нервовости, що я жив неначе в пів сні, зовсім прибитий і приголомшений.

Про Вас я довідався з газети.

Вашим радам і вказівкам завдячую, що моя хороба уступила цілком і я тепер здоров.

Вже в кілька днів, коли Ви почали примінювати Ваші природні способи (adjustments), мені значно полекшало, а по місяцю я чувся так, якби николи не був хорий.

Виїзджу тепер на короткий час в контри і там між моїми численними знакомими розкажу про Вас, бо вони найліпше знають і бачили, як я сильно хорував і терпів.

Іскренно Вас поздоровляю

Mr. JOHN NOSKO,

116 E. 4th St., New York, N. Y.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

Бейон, Н. Дж. Дня 5. с. м. Українці, американські горожани в Бейоні зорганізували **Американський Горожанський Клюб.** По правді, то для такого поважного числа горожан тут повинен був бути заснований клюб, рік два тому. Але, як кажуть ліпше пізно, ніж ніколи. Збори були скликані на другу годину пополудні, а розпочалися о третій. Громадянин Никола Сеник отворив збори і покликав на секретарів громадян Юрка Бойка і Андрія Незнайомського. Відтак зрозумілою і короткою бесідою пояснив ціль зборів та потребу такої орґанізації, як Укр. Амер. Горожанський Клюб і завізвав усіх присутних до вступлення в ряди сеї орґанізації. На початку вписалося мале число, бо тільки поверх двайцять членів. Але сподіваємося, що усі ті, котрі через працю не могли брати участи, прийдуть другим разом на збори і вступлять, як слідує для кождого чесного Українця. Опісля гром М. Сеник візвав членів, щоб вибрали собі уряд. Вибрані урядники є: **Михайло Шаламей,** голова; **Никола Сеник,** заступець; **Юрко Бойко,** касієр; **Андрей Незнайомський,** заступець; **Теодор Задорецький,** орґанізатор; **Іван Мельник,** писар.

Всі новибрані урядники подякували членам за довіре, а з осібна громад. Никола Сеник подякував присутним за довіре і відповідне заховуванне на зборах. Дальше у своїй промові зазначив, щоб Українці в Бейоні і всі, як один згортувались під американський прапор і стали в ряди рівно з іншими націями. Між іншими зазначив, що від новозорґанізованого Укр. Амер Горож. Клюбу в Бейоні належиться щира подяка українським часописам, за їх щиру і невтомну працю, і за те, що поміщують заклики і поучення, щоб ставати горожанами Злучених Держав. Перед замкненням зборів ухвалено скликати ще одні Великі **Збори на неділю, дня 19. жовтня (октобра) о 2-гій годині пополудні, до тої самої галі при 466 Евию С поміж 21 і 20 улицею.** Тому не забувайте. Українці, але як один явіться і покажімо, що ми народ культурний.

Час і пора нам пробудитись зі сну. Час і пора занехати всякі домашні сварні, але всім нам гордо показати Американцям, що ми народ не той, яким нас представляли Поляки.

Вступ на збори кождому горожанинови вільний і тим, що хочуть бути горожанами. Б.

Рочестер, Н. Й. Октобер 12. 1924. Українців в Рочестер єсть поважна сила, самих відділів УНС. єсть 6. Всі Братства і Товариства роблять рух, справляють балі, концерти і представлення, але на жаль мушу сказати, що тиняються по чужих галях. От. пр., як Тов. „Вільні Козаки" мали в суботу масковий баль, забава була досить гарна, молодіж була поперебирана а старші, як звикле собі посідали на лавках і любувалися тою красою, що неодних родичів була дитина перебрана. Прайси діставали всі ті, котрі були перебрані а найбільший прайс дістав Ніґер, котрий то своїми рухами розвеселював цілу публику, котра була на гали. На жаль треба сказати, що не всі зі старших могли собі вигідно на лавках сидіти бо бракувало місця. Кождий з присутних казав, що здалабися більша галя, але де взяти, своєї нема, а в чужій мусять тулитися, як можуть. От незадовго має відбутися концерт в честь Кошиця також на чужій гали Тов. Вільні Козаки обходять пятнайцять літну річницю заснования і се також на чужій гали. Тільки подумати, що то гроша ми даємо в Чужі руки. Чи не будоби добре вже раз зрозуміти і мати свою хату, відкинути свої гордости, відкинути всі ненависти а взятися до діла а якраз єсть тепер нагода.. Тов. Вільні Козаки задумали взятися до того діла і будувати свою хату і хоче зробити то, чого наші люде потребують, тільки треба їм помочи. Не треба казати „а я буду видів, що вони зроблять". Розуміється, як так будемо всі казати, то ніхто нічого не зробить. На чотири тисячі Українців в Рочестер повинен мусить бути свій власний дім. Як зачав, так і кінчу, що другий масковий баль на слідуючий рік повинен відбутися у своїм власнім домі, чого желаю сам. В.

Ню Гейвен, Конн. В суботу, дня 11. жовтня відбувся шлюб молодої пари п. Ник. Музики з панною Марією з роду Виселик.

Молода пара добре знана в околици, тому весілля було таке гучне, яке мало коли трафляється. Службу Божу відправили оо. Волинець і Ковальський з Вунсакет.

При тій нагоді зібарно на народну школу в Ню Гейвен суму $17.36. Всім жертводавцям сталре спаси Біг. Видно з того, що Українці розуміють, яку вартість має школа.

По вечері молода пара виїхала на медовий тиждень до Ню Йорку. Д.

Трентон, Н. Дж. Тими днями відбулося у нас весілля пана Петра Беркита, забава була дуже гарна, на весілю зібрано $6.50 для інвалідів. Петро Беркита се бувший предсідатель Тов. Вільні Козаки, від. 116. Наш щирий Українець, служив при українській армії, був ранений, прибув до Америки і сейчас став членом Тов. Вільних Козаків.

Відбулися тут в нашого патріота п. К. Стадника хрестини, ціла родина члени У.Н.С. Забава була родинна, за столом велася бесіда на всі теми дня. Найбільше говорено про „Обєднання", щоб йому дати поміч не словами, а ділами. При сій нагоді зложено для нашого артиста п. Зазуляка $4 а на народний податок $2.00. От такі забави, то варта назвати їх і забавами, а не як часом буває, хотьби і в нас, зійдуться накричуть, налають, часом і набють і на тім кіньчиться. С.

Перт Амбой, Н. Дж. — У нас Українців єсть богато. Ся громада дала вже нераз доказ свого патріотизму. Останними часами був цілковитий застій що до народної справи. Здавалось, що нарід погодиться з ненавидною долею поневолених наших братів під ляцьким кнутом. Однак так не сталось. Пертамбойська укр. громада знов відгукнулась, знов сказала своє слово Рідному Краєви, щоб Він не уступав в боротьбі, бо і ми однъю лавою підемо за Рідний Край до боротьби за Вільну Україну.

Дня 12. с. м. в церкві тутейшій по Службі Божій місцевий парох о. Й. Чаплинський сказав гарну проповідь до народа про Рідний Край про знущання Ляхів над українським народом, про Рідну Школу, котра з всіх сил бореться про своє правне істнованння на українській земли і котра кличе до нас о поміч. При сім запросив всіх, щоби по Службі Божій всі зійшлись до церковної галі та порадились спільно над долею Рідного Краю. По Сл. Божій народ весь згорнувсь до галі мов на боевий дзвін. Збори отворив о. Й. Чаплинський зворушаючою промовою, поясноючи ціль зборів, про ляцькі знущання, про переслідування Рідної Школи та загріваючи народ до боротьби і поміч. Опісля говорив місцевий учитель п. Ковальчик, де в своїй довгій бесіді згадав всі події і боротьби укр. народа за Волю. Ляхи в Америці — говорив бесідник — міліони зложили на загарбанне чужих земель, на заснованне польських шкулек на укр. землях, щоб наще молоде поколінне сполячити і на завсіди запанувати над українським народом. А ми мовчки чекаємо і дивимось як наші школи одну за другою замикають, учителів одних арештують других вивозять на мазури.

Рідний Край помимо великого переслідування та арештовань не подаєсь, а бореться з повною енерґією за істнованнє Рідної Школи. В кождого селянина, міщанина, робітника в Західній Україні єсть оден боевий клич, на котрім є виписано два слова — Рідна Школа, котрі слова не зможе жадний ворог стерти.

Опісля говорив місцевий учитель п. Й. Стеткевич, заохочуючи до жертв на Рідну Школу.

Були також гості з Ню Йорку, з котрих один виголосив гарну промову на згадану тему. Настрій серед публики був бадьорий, кождий зрозумів вагу хвилі, бо коли на закінченню бесідників закликано до стола, то нарід весь горнувсь до стола з долярами. Зібрано поважну суму, котру вишлесь до Обєднання. Мушу ще зазначити, що і Тов. Зап. Січ, від. 155 У. Н. Союза, ухвалило зі своєї каси дар на Рідну Школу і Укр. Ам. Горожанський Клюб.

За сим приміром повинні піти всі Українці в Америці, не припиняти боротьби аж до повної побіди над всіма ворогами України. Честь і слава о. Й. Чаплинському, що дав такий гарний почин. За ним повинні піти всі наші священики заохочувати народ до боротьби. — С.

Елмайра, Н. Й. Наша місцевість положена між двома горами. Єсть тут досить фабричних заводів, але як на нинішний час слабий рух в тих фабриках, так що мале безробіття в нас єсть тепер. Народний рух в нас слабо поступає, якось так млаво, повільно, але все таки час своє робить. Є тут три віддіrange трох найбільших орґанізацій. Віддіп У.Н.С., число 271, віддіп Провидіння і віддіп У.Р. Союза, але народнього руху жаден відділ не проявляє. От так животіє кождий оден. Минувшого літа завязався був на Елмайра Гайтс клюб так званий „Балл ґейм". Наші хлопці здобули собі красне імя між чужими. Вигравали всюди де тільки грали, треба було тільки подати собі імя національне вони місто того приняли назву Ґрік католік, А як би то було красно для них принявши назву Український Клюб. Від якогось часу в нашім місті робітники старші і молодші відігравають представлення і то так, сами вчуться ролі, сами проводять ними без дяка без професора. 11. жовтня відігралось в У. Н. Домі представлення „Невольник". Так красно вони вивели кожен свою ролю, що заслугують на похвалу. Л.

ДОПИСІ.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

В справі п. Зазуляка.

Отсим подається до відома, що виграшка для п. Зазуляка відбулася, як було заповіджено, 28. вересня с. р., в Перт Амбою при участи много людей. Заразом повідомляється, що десять долярів в золоті виграла особа з Бостону ч. 6841 Series B., виграні 10 дол. відослано на руки Впр. о. Пелеховича. — Пять дол. в золоті виграла особа з Гемтремк ч. 9291 Series C., виграні 5 дол. вислано на руки Впр. о. Добротвора.

На сім місци низше підписаний Комітет дякує всім, які розкупили тикети на річ бідного Артиста, і сим, які занялися розпродажею. Ми певні, що ніхто не рефлектував на виграннє, а лиш своїм маленьким датком хотів помочи. Роспродаж дікетів уже закінчена, але добродійности дорога не замкнена. Чия ласка, слати добровільні жертви дальше на сю ціль, просто до о. Кузьова, 23 Walnut St., Hartford, Conn., виписувати чеки на імя касієра: John Waverczak. Всіх, хто має ще у себе яку збірку, ми просимо чим скорше відослати до о. Кузьова, бо в короткім часі хочемо здати публичне справозданнє.

ЗА ТИМЧАСОВИЙ КОМІТЕТ:
о. Чаплинський, предс.; **о. Кузів,** заст. предс.; **І. Ваверчак, Я. Корнат,** член Ком.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Комітет Злучених Товариств Помочі Україні в Нюарку вислав $110.00 дня 11. жовтня на слідуючі цілі:

Рідна Школа	20.00
Укр. Інваліди	20.00
Укр. Студенти у Відні	20.00
Военні Сироти	20.00

В. Кузів.